

LITUANISTIKOS DUOMENŲ BAZĖS TECHNOLOGIJOS

Linas Salelionis

Pranešime trumpai apžvelgiamos duomenų bazėje „Lituanistika“ naudojamos technologijos, susijusios su bibliotekinėmis sistemomis, dokumentų talpyklomis, duomenų bazių valdymo sistemomis.

Lituanistikos publikacijų aprašų kūrimui naudojama pasaulinio lyderio bibliotekinių sistemų kūrime akademinėms bibliotekoms Ex Libris, Ltd. (Izraelis) sukurta integrali bibliotekinė sistema Aleph, kuri kuriama ir naudojama jau daugiau nei 20 metų. Šiuo metu daugiau nei 70 pasaulio šalių ją naudoja tūkstančiai bibliotekų, tokių kaip, pavyzdžiui, Britų biblioteka, Harvardo, Oksfordo, Amsterdamo universitetų bibliotekos. Lituanistikos publikacijų aprašai saugomi Kongreso bibliotekos (JAV) valdomu MARC 21 bibliografinių duomenų formatu.

Lituanistikos publikacijų aprašų ir viso teksto dokumentų paieškai ir pateikimui naudojama Ex Libris, Ltd. sukurta paieškos ir pateikimo sistema Primo – naujoviška unifikuota paieška akademinė ir viešųjų bibliotekų kataloguose, prenumeruojamose ir laisvos prieigos viso teksto dokumentų duomenų bazėse, el. žurnaluose, realizuojanti paieškas ne tik publikacijų aprašuose, bet ir viso teksto dokumentų tekstuose, galinti būti integruojama į naudotojų svetaines. Šiuo metu Primo naudojama daugiau nei 1300 bibliotekų, tokių kaip, pavyzdžiui, Britų biblioteka, Danijos Karališkoji biblioteka, Oksfordo, Niujorko universitetų bibliotekos.

Lituanistikos publikacijų viso teksto dokumentai saugomi pažangioje atviro kodo el. objektų talpykloje Fedora, kurios pagrindu sukurtas talpyklas turi daugiau nei 300 organizacijų visame pasaulyje, tarp jų NASA, Kongreso biblioteka, Jeilio, Oksfordo universitetai.

Lituanistikos publikacijų aprašai ir publikacijų aprašų bei viso teksto dokumentų indeksai saugomi Oracle duomenų bazėse, kurių naudojimą duomenų bazės „Lituanistika“ reikmėms lėmė tai, kad duomenų bazių valdymo sistemą Oracle naudoja Aleph ir Primo programinė įranga. Duomenų bazės „Lituanistika“ citavimo ir ekspertavimo modulių duomenys saugomi nemokamoje atviro kodo duomenų bazių valdymo sistemoje MySQL, kurios pagrindu sukurtas informacinės sistemos naudoja įvairios švietimo, telekomunikacijų, finansų, sveikatos priežiūros ir kitų sričių kompanijos ir valstybinės organizacijos.

Duomenų bazės „Lituanistika“ naudotojams darbui sistema nereikia specialios programinės įrangos įdiegimo naudotojo kompiuteryje, jie sistema dirba naudodami interneto naršykles.